

DRUŠTVENE VIJESTI

DGITM ponovno na stručnome putovanju u NE Krško

Članovi Društva građevinskih inženjera i tehničara Međimurja DGITM Čakovec su 10. veljače 2026. ponovno sudjelovali u jednodnevnome stručnom putovanju u Sloveniju.

Stručni dio putovanja činio je obilazak Nuklearne elektrane Krško (NEK). S obzirom na specifičnost građevine, obilasku je iz sigurnosnih razloga moglo prisustvovati najviše 30 članova Društva. Prošle je godine interes bio veći od 30 pa je ove godine putovanje ponovljeno.

Članovi Društva su pri obilasku elektrane bili podijeljeni u dvije skupine, a uz stručno vodstvo inženjera NEK-a održano je stručno predavanje u trajanju od 90 minuta, nakon čega je obavljen i terenski obilazak najvažnijih dijelova elektrane.

NEK je opremljen Westinghousovim lakovodnim tlačnim reaktorom toplinske snage 1994 MW. Priključen je na 400-kilovoltnu mrežu za napajanje u Sloveniji i Hrvatskoj. Električna snaga na pragu elektrane nakon zamjene turbina iznosi 702 MW. Na godinu proizvede oko šest milijardi kilovatsati električne energije, a u godinama redovitog remonta oko 5,4 milijarde kilovatsati. Na godišnjoj razini električna energija dobivena iz NEK-a čini oko 16 % ukupne električne energije u Hrvatskoj. Elektrana radi u 18-mjesečnome

nuklearnom gorivnom ciklusu, tj. vremensko razdoblje između dvaju remonta iznosi 18 mjeseci. Tijekom remonta se osim pregleda opreme, zamjene neispravnih i istrošenih dijelova te kontrolnih testiranja obavlja djelomična zamjena nuklearnoga goriva u reaktoru. Istrošeno gorivo vadi se iz reaktora i smješta u predviđeni bazen, a nadomješta svježim. Prema pokazateljima pogonske učinkovitosti, u 2007. je za faktor kapaciteta dostignuta vrijednost od 98,1, što je elektranu dovelo među četvrtinu najboljih nuklearnih elektrana u svijetu.

Elektrana je smještena na lijevoj obali rijeke Save, u industrijskoj zoni naselja Krško. Do nje vodi industrijska cesta priključena na regionalnu cestu Krško – Brežice. Ima i industrijski kolosijek koji ju povezuje sa željezničkim kolodvorom u Krškome. Misija i odgovornost NEK-a jesu osiguranje sigurnog i stabilnog poslovanja, konkurentna proizvodnja električne energije i osiguranje prihvatljivosti javnosti. Prva razmatranja o izgradnji elektrane pojavila su se između 1964. i 1969., a kamen temeljac ugradio je 1974. ondašnji predsjednik bivše Jugoslavije Josip Broz Tito. Izvođači radova bila su domaća poduzeća. U komercijalni pogon puštena je 1983., a 1984. dobila je dozvolu za redoviti rad. Do danas se u elektrani kontinuirano osim redovitih remonta svakih 18 mjeseci radi na povećanju razine sigurnosti u svim aspektima. Stalnih zaposlenika ima više od 600, a vanjskih je suradnika stotinjak. Redovito se radi i na stručnome osposobljavanju i cjeloživotnome učenju i ponavljanju te na usavršavanju znanja. Radioaktivnost se u Krškome polju mjeri od 1974. na 50 mjesta u okolici elektrane, a primljena doza u okolici iznosi samo 0,1 % godišnje primljene doze od svih ostalih prirodnih i umjetnih izvora.



Pogled na NE Krško

DRUŠTVENE VIJESTI



Minoritski samostan, crkva Marijina uznesenja i ljekarna Olimje

O tome doista impresivnome projektu može se reći još jako puno toga, a članovi DGITM-a bili su oduševljeni svime viđenim te su puni dojmova nastavili svoje jednodnevno stručno putovanje prema Olimju, najljepšemu europskom selu. Zaustavili su se kod pivnice Haler, gdje u vlastitoj pivovari kuhaju svijetlo i tamno pivo. Nakon prezentacije proizvodnje uslijedila je degustacija piva proizvedenog od slovenskog hmelja iz doline Savinje. Izletnike se najviše dojmilo zeleno pivo s konopljom.

Putnici su putovanje nastavili obilaskom barokne crkve uznesenja Marijina, tj. starog dvorca. U dvorcu su danas smješteni samostan, crkva i mala ljekarna, jedna od triju najstarijih u Europi. Zahvaljujući bogatome samostanskom botaničkom vrtu, franjevci proizvode različite kreme, masti, ulja i čajeve koji pomažu u očuvanju zdravlja i ljepote. U neposrednoj je blizini stara škola koja je pretvorena u poznatu čokolateriju. Već na samome ulazu u taj čokoladni butik osjeti se miris čokolade i kakaa koji pobuđuje posebne osjećaje. Tradicija ručne izrade čokolad-

nih pralina prenosi se s koljena na koljeno, a datira još s početka 19. st. U carstvu čokoladica putnici su uživali na licu mjesta, i to u originalnim bombonijerama i slatkijima nevjerojatnih oblika i okusa. Na kraju putovanja izletnici su obišli ima-

nje Jelenov greben, koje je najpoznatije kao dom pitomih jelena. Imanje nudi jedinstvenu priliku za druženje s tim predivnim životinjama. Putnici su na vođenoj turi po imanju od vlasnika saznali sve o tim prekrasnim životinjama te su mogli hraniti jelene i muflone.

Radilo se o prvome, uvodnome putovanju međimurskih građevinara u 2026. Ove godine u planu je, među ostalim aktivnostima, organizacija redovitih stručnih seminara, jednodnevnih putovanja na gradilišta te višednevnog jesenskog putovanja u Škotsku. Ipak, ove je godine najvažniji događaj za Društvo proslava 65. obljetnice njegova osnutka i kontinuiranog djelovanja, koja će se održati 20. ožujka 2026. u Čakovcu. Tom prigodom bit će promovirana tiskana monografija o djelovanju Društva između dviju obljetnica, 60. iz 2021. i 65., ovogodišnje. Dan poslije proslave DGITM Čakovec bit će domaćin redovite Godišnje skupštine Hrvatskog saveza građevinskih inženjera.

Ratko Matotek, dipl. ing. građ.



Pogled na dio Jelenovog grebena